

# GRÉCKOKATOLÍCKA CIRKEV FARNOSŤ VŠETKÝCH SVÄTÝCH TRHOVIŠTE

## FARSKÝ INFORMÁTOR

XIII. ročník, číslo 6/2023

5. február

Dobrovoľný príspevok 0,20 Eur

### Zádušné soboty

Špeciálne pozýva Cirkev k všeobecnej spomienke na všetkých zosnulých aj **5-krát v roku**, počas zádušných sobôt: pred Mäso pôstnou nedeľou, 3 soboty vo Veľkom pôste (2., 3. a 4. pôstna sobota) a sobota pred sviatkom Zostúpenia Svätého Ducha.

Zádušná sobota je deň v Cirkvi, kedy sú cirkevné bohoslužby venované modlitbe a spomienke za zomrelých.

### **Prečo sa vlastne modlíme za zosnulých? Čo nás k tomu vedie?**

Modliť sa za zosnulých je prastará obyčaj. Už aj Židia konali modlitby a obety za zosnulých. Napr. Júda Machabejský poslal do Jeruzalema dvetisíc drachiem striebra, aby sa v chráme konali modlitby a obety za odpustenie hriechov tých, ktorí padli v bitkách s pohanmi (2 Mach 12, 43-46).

Aj Ježiš Kristus sa počas svojho života na zemi vyjadril v podobnom duchu – zmieriť sa už počas cesty pred súd, aby nás sudca neuvrhol do väzenia odpykať si celú dlžobu (Mt 5, 25-26; Lk 12, 58-59). Tiež hovorí o hriechoch, ktoré sa neodpustia ani v tomto veku a ani v budúcom (Mt 12, 31-32). Zároveň Ježiš, ktorý sám je Vzkriesenie a Život, výslovne prisľúbil večný život: „Kto verí vo mňa, bude žiť, aj keď umrie.“ (Jn 11, 25)

Sv. Pavol vo svojom Prvom liste Korinťanom zase píše: „...dielo každého vyjde najavo. Ten deň to ukáže, lebo sa zjaví v ohni a oheň preskúša dielo každého, aké je. Čie dielo, ktoré naň postavil, zostane, ten dostane odmenu. Čie dielo zhorí, ten utrpí škodu, on sa však zachráni, ale tak ako



### Kontakt:

Dipl.-Theol.Univ.  
Pavol Mihajlo, farár

Adresa:  
Trhovište 401, 072 04

Telefón:  
056/6495 298  
0910 479 917

Mail:  
[farnosť.trhoviste@grkatke.sk](mailto:farnosť.trhoviste@grkatke.sk)

Web:  
[www.trhoviste.fara.sk](http://www.trhoviste.fara.sk)

facebook:  
Gréckokatolícka farnosť  
Trhovište

**Kristus medzi nami!  
Je a bude!**

cez oheň." (1 Kor 3, 13-15).

Modliac sa za zosnulých, stretávame sa s nimi v Kristovi, ktorý je Láskou a ktorý prekonáva smrť, ktorá je konečným víťazstvom rozdelenia a nelásky. U Krista niet rozdielu medzi živými a zosnulými, pretože v ňom sú všetci živí. Zádušné soboty sa takto stávajú jedinečnými dňami modlitieb Cirkvi za jej členov, ktorí už odišli do večného života.

Modlitba za zosnulých nie je iba dobrým skutkom voči zosnulým, ale je to tiež znovuoobjavenie sveta, ktorý zomiera a je mŕtvy. V tomto pozemskom svete sme odsúdení na smrť, rovnako ako je odsúdený samotný svet. V Kristovi však bola smrť zničená zvnútra, stratila, ako hovorí apoštol Pavol svoju bolesť a sama sa stala bránou do života v plnosti. Pre každého z nás sa táto brána do života otvorila pri našom svätom krste, keď sme zomreli starému človeku a obliekli sme si nového. Svätý Pavol hovorí: „*ved' ste zomreli a váš život je s Kristom ukrytý v Bohu.*“ (Kol 3,3)

Modlitba za zosnulých teda nie je zúfalstvom, ba práve naopak, je prejavom veľkej nádeje!

### **Prečo je sobota dňom modlitby za zomrelých?**

Sobota bola na tento účel modlitby za zomrelých vybratá z niekoľkých dôvodov:

1. Sobota v hebrejčine znamená odpočinok (sabat), keďže v tento deň Boh odpočíval od svojho diela. (Gn 2, 2-3) V tento ,deň odpočinku' slávime pamiatku zosnulých, pretože ,odpočívajú' od všetkých svojich pozemských starostí."
2. Ježiš Kristus v sobotu odpočíval v hrobe, keď dokončil dielo spásy ľudského rodu
3. Vo Veľkom pôste sa bohoslužby konali len v sobotu a v nedeľu. Aby zomrelí nezostali dlhší čas bez duchovnej pomoci modlitieb a z nich plynúcich milostí (v liturgii vopred posvätených darov, ktorá je predpísaná na Veľký pôst, nie je žiadna spomienka na zosnulých), boli sväté liturgie v soboty Veľkého pôstu venované osobitnej spomienke za zomrelých. **V rámci Veľkého pôstu je to zároveň čas, aby si človek** pripomenul svoju vlastnú smrť a tým urobil vlastné kajúcne skutky počas Veľkého pôstu zmysluplnejšími.
4. Skrze modlitby za zosnulých vzniká príležitosť praktizovať dobré skutky v mene našich verných zosnulých a obnoviť našu lásku k nim.

Aj na základe týchto motívov sa sobota stala symbolom večného pokoja, spoločenstva s Bohom a večného šťastia v Bohu.

### **Čítanie mien zosnulých – hramoty**

Počas zádušných sobôt sa slúži v chrámoch po božskej liturgii panychída, pri ktorej sa čítajú mená zosnulých z farnosti (tzv. hramoty).

Ak počúvame počas hramôt množstvo mien, uvedomme si, že za každým týmto menom sa skrýva život jedného otca, mamy, brata, či tety a že spoločnou modlitbou za nich im môžeme preukázať našu skutočnú lásku voči nim.

Azda aj my raz budeme potrebovať modlitby našich blízkych, keď už nebudeme tu na zemi. Pamätajme preto na to už teraz a vysvetľujme deťom, aby sa nezabudli modliť za ich staré mamy či starých otcov, ktorých mali radi. Cirkev od začiatku spomína na svojich zomrelých a spájala túto spomienku aj s prosbou, aby sme si my žijúci zaslúžili raz účasť na večnom živote.

Zoznamy zosnulých sa nazývali „hramoty“ (z gréckeho slova *grammata*, čo znamená „písaný list“ alebo „písomný dokument“.) Zoznam zosnulých členov rodiny, vyhotovený v zošitovej forme, sa nazýval *pomjanik* (zo staroslovienčiny *pomjanuti*, čo znamená „spomínať na“), a používal sa na bohoslužbách za zosnulých.

Zvyk oznamovania mien zosnulých počas liturgických služieb sa praktizuje už v prvých storočiach kresťanstva. Napr. svätý **Epifán** (4.-5. st.) píše: „Čo sa týka rituálu čítania mien zosnulých, čo môže byť užitočnejšie alebo vhodnejšie; čo môže byť hodnejšie obdivu?“ (Panarion 75, 8)

A svätý Ján Zlatoústý nás uisťuje: „Je to veľká česť byť hodný zmienky, keď prebieha slávenie Svätých Tajomstiev.“ (Homília na Skutky apoštolov 21, 4)

Každá modlitba za zomrelých však prehlbuje aj našu osobnú vieru vo večný život. Nemôžem sa totiž napr. modliť za zomrelého otca a neposilňovať pri tom svoju vieru v to, že sa s ním raz stretnem vo večnosti. Modlitba za zomrelých nedovoľuje človeku, aby sa uzavrel len do dočasného sveta.



Sprievodným znakom modlitieb za zomrelých je aj zapalovanie sviečok, ktoré sú symbolom večného svetla, ktoré svieti dušiam veriacich. Sviečky sa týmto stávajú aj akoby poslami spomienok na našich zosnulých.

Vďaka modlitbám príbuzných a známych môže Boh – Pán života a smrti zmeniť osud

zosnulého. Dôkazom toho je nespočetné množstvo prípadov v Cirkvi a životoch svätých

Osvojujeme si prostredníctvom zádušných sobôt jednu zo základných právd kresťanskej viery, že život po smrti nekončí, ale pokračuje v inej forme na veky.

**Pamätajme v modlitbách na našich zosnulých.**

**Blažený pokoj, večná im pamiatka!**

(Porov.: [www.grkathes.sk](http://www.grkathes.sk); obr. [www.pixabay.com](http://www.pixabay.com))

# Bohoslužobný poriadok (06. február – 12. február 2023)

<b>Pondelok - 06. 01.</b> Náš prepodobný otec Bukol, smyrniansky biskup	<b>17.00</b> sv. liturgia Trhovište	+Anna Gaval'ová výročná s panychídou
<b>Utorok - 07. 02.</b> Náš prepodobný otec Partenios, lampsacký biskup	<b>08.00</b> sv. liturgia Lučkovce	+Ladislav, Ladislav, Mária
	<b>09.00</b> sv. liturgia Moravany	+Ján, Imrich (Kalovčáková)
<b>Streda – 08. 02.</b> Svätý veľkomučeník Teodor Stratilat	<b>17.00</b> sv. liturgia Moravany	+Marek Olexa výročná s panychídou
<b>Štvrtok - 09. 02.</b> Svätý mučeník Nikefor	<b>17.00</b> sv. liturgia Trhovište	+Ján Hrubý výročná s panychídou
<b>Piatok - 10. 02.</b> Svätý mučeník Charalampés  <u>Zdržanlivosť od mäsa</u>	<b>17.00</b> sv. liturgia Trhovište	+Mária (10r.), panychída <b>Po liturgii bude stretnutie detí pripravujúcich sa na 1. sv. spoved'</b>
<b>Sobota - 11. 02.</b> Mäsopôstna sobota – prvá zádušná	<b>08.00</b> sv. liturgia Moravany	+všetci zosnulí Panychída s hramotami
	<b>09.30</b> sv. liturgia Trhovište	+všetci zosnulí Panychída s hramotami
<b>Nedeľa - 12. 02.</b> <b>Mäsopôstna nedeľa</b> 3. hlas (145) a z triody (203)	<b>08.30</b> sv. liturgia Moravany	*ZBP Lukáš, Natália (Čeklovská I.)
	<b>10.00</b> sv. liturgia Trhovište	*za farnosť

- Dnes je 10-eurová mesačná zbierka.
- **Upratovanie:** Ďurinová Dana a Ďurinová Helena. **Ďakujeme!**
- Pri vstupe do chrámu si môžete zakúpiť nové knihy a v sakristii brožúrku „Moja modlitba“.
- V súvislosti s vysokými preddavkovými faktúrami za plyn na chrám, je potrebné sa teplejšie obliecť.